

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt.
Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

Hirdetési árak:

A négy-hasábos petitsor
1-szeri felvétele . . . 7 kr.
2-szeri „ 6 „
3-szori „ 5 „
A három-hasábos „Nyilttér”
petitsor 10 krval számíttatik.
Hirdetés-bélyegár 30 kr.

PÉCSI LAPOK.

Vegyes tartalmu lap.

Hirdetések felvételnek
Oppelik A., Schalek Henrik,
Haasenstein és Fogler,
Mosse Rezső bécsi; — Gold
berger A. B. budapesti; —
G. L. Daube és társa
M. frankfurti;
Haasenstein és Fogler
Steiner A.
hamburgi irodáiban.

Megjelenik hetenkint háromszor
és pedig:
vasárnap, szerdán és pénteken

Szerkesztőségi iroda hal-tér 5-ik számú házban. Hirdetések és előfizetések felvételi
irodája Ramazetter Károly kiadóhivatalában boltiv-közben a könyvnyomda mellett.

Egyes szám
Szerda- és pénteki kiadás 5 kr.
vasárnap 10 kr.

Pécs, 1882. márcz. 4-én.

A városház tanácskozási termében összejönnek, tanakodnak és lelkesülten vitáznak a felett: miképen lehessen áldozatot hozni a művészet oltárán a hazafiságnak? Olyan áldozatot, mely az eszme magasztosságának, a művész nagyságának és a város méltóságának megfelel. Most a lelkesedés hamvadó szikráját élesíteni, hevíteni, gyujtani kell; régen, de hiszen nem is volt olyan régen — még emlékezetére gyorsan lüktet a vér, hangosabban dobog a szív s a szemek tekintetében visszatükrözik a lelkesedés lángja — ily alkalmakkor rohamosan, egész erejében tört ki a tűz és hódított, a merre csak gyulékony anyagot talált, már pedig a magyar ember szive minden szépért, nemesért, ha az hazája becsületével és méltóságával fűződött össze, könnyen lángra lobbant.

Tizennégy nap előtt egy hirlapiró megpendítette azt az eszmét: vegye-e meg az ország a Munkácsy Mihály képét. A hir sebes szárnyakkal hordozá körül az eszmét. Nagy emberek, láng-elmék, hatalmas szövegkelltek hozzá, hogy abból az eszméből elhatározás legyen. És még most sem ért meg az elhatározás . . . mintha csak egyéb is kerülhetne mérlegre a magyar nemzet becsületénél? Mintha csak attól tartanának, hogy odakünn, a művészetet pártoló más művelt nemzetek tullicizálnak bennünket, vagy a tulajdonos nyereszkeskedése terhünkre leend?

Azt mondják nem eladó az a kép . . . vagy legalább nem most. De hát ajánlotta-e a nemzet a megvételt? Összejött-e már az az összeg, mely a kép árának megfelel? A valódi lelkesedés, a nemes elhatározás nem számít és nem kétségeskedik. Ha már napfényre került az eszme, úgy ne bujjék el az árnyékba, azt elejteni szégyen lenne.

Csak ha összeadtuk a pénzt — akkor beszélhetünk igazán a vételről. A nemzet összesége szerezze meg azt. Főurainknak néhány óra kellene csupán, hogy a kép ára összegyűljön — tizennégy nap alatt nem gyűjtötték össze. A magas clerus egy rövid óra alatt összeadhatná . . . nap nap után letűnik és ők nem teszik.

Jobb is! adjon hozzá mindenki tehetsége szerint, közadakozás útján százszorta becsesebb lesz a nyereség. Ha d d l á s s a a m ű v é s z , h o g y j ö v ő b e n r e m e k a l k o t á s a i n a k l e g i l l e t é k e s e b b v e v ő j e a n e m z e t m a g a , k i n á l j a o d a a n e m z e t n e k é s e z k é p e s m e g a d n i a z á r á t , n e m e g y e d ű l a z é r t , m e r t m ű v e k i n c s , h a n e m m e r t m ű v e i h e z a m a g y a r n e m z e t e l i s m e r é s e é s b e c s ű l é s e f ű z ő d i k . É s a m ű v é s z b i z o n y á r a s z i v e s e b b e n d o l g o z n é k h o n f i t á r s a i n a k , h a z á j á n a k .

Ebben rejlik a gyűjtés legszebb oldala; jogosult az még akkor is, ha a kép csakugyan nem lehetne már a miénk. A szép eszme lelkes felkarolása és a nemzetnek az iránti osztatlan érdekeltsége biztosítékot nyújt a művésznak arra, hogy alkotásai itt is vevőre találjanak, hogy mi nemesak venni, hanem jutalmazni is tudunk s habár műve világra szóló is, az a kis nemzet első lesz azt saját magának biztosítani.

Vannak sokan, kik tartózkodnak a mozgalomtól, úgy tartván, hogy e kép nem lehet a miénk. E tartózkodás még ezen esetben is indokolatlan. Abban is elég magasztosság és nagyszerűség van, ha nem tétovázva, nem kétségeskedve a nemzet elhatározza magát e nemes tette. Ha sikerül, nagy lesz az öröm, ha nem kapjuk meg a képet, legalább nem érhet a szűkkeblűség vádjá. És mi hiszszük, hogy sikerülni fog; a művész bizonyára segélyünkre lesz. A kép eladásra kerül elébb-utóbb az kétségtelen s a mily kishitűség, sőt szégyenteljes lenne az, ha mi nem tudnók vagy nem akarók megvenni, épp oly méltatlanság volna feltenni azt a nagy művésztől, hazánkfíaról, hogy ő ne vetné tekintélyének egész súlyát mérlegbe, a mi tervünk diadalra juttatása érdekében.

Első sorban tehát merőben felesleges vitatni azt a kérdést: mi lesz, ha nem adják el nekünk a képet? Bennünket csak azon eszme vezessen: a magyar nemzet vegye meg Munkácsy Mihály képét s mi adjuk meg azt, a mi tőlünk telik, a mi hozzánk illik.

Minden ily irányu mozgalom öröndetes jelenség, de igazi, hamisítlan értéke abban van, ha feltudjuk fogni, azon cél, mely kitűzetett és azon okokat, melyek azt létrehozták. E mozgalomból mennyi, de mennyi tanulságot merithetünk; az első tanulság legyen az, hogy a hazafiai köteleltségek teljesítésében legyen mindenki egyenlően tevékeny, munkás és egyenlően osztályrészes. Ne várjon mások buzdító szavára, idegen ajkáról jövő serkentésre: érezze át mindenki, hogy a magyar nemzet jövője az ezer év után csakugy lesz biztosítható, ha tenni, dolgozni, munkálkodni és önerejében bizni tud, ha öntudatosan halad előre . . .

Miért ne adnók össze a reánk eső részt? Ha nem lesz is hazánké a kép, ez alkalomból alkothatunk a kép híréhez méltó nagy művet: megteremthetjük közadakozás útján a képzőművészeti akadémiát. Ez is a nemzet köteleltségeihez tartozik.

De sokan elővigyázatosak és számítók. Egyikben sem hisznek: a kép nem lesz a miénk, a képzőművészeti akadémia pedig nem jön létre.

Indítványunk tehát az: mondja ki az

értekezlet, hogy a Pécsett összegyűjtött pénz azon esetre, ha a Munkácsy Mihály ezen világraszóló festménye meg vásárolható nem lenne, vagy az országos gyűjtés bármilyen okból idő előtt megszűnnék és a képzőművészeti akadémiának közadakozás útján létrejövetele iránt elég biztosíték nem mutatkoznék — egy itt felépítendő új magyar színház alaptőkéje gyanánt gyűmölésölőleg elhelyeztessék.

Ugy hiszszük, ebben mindenki megnyugodhatik: a kétkedni és lelkesedni tudók egyaránt.

A befolyó összegek pedig egyelőre mindezenre Pécsett maradjanak, míg a Munkácsy képre történő gyűjtéseknél határozott rendezettség nem jö létre és végleges megállapodás nem történend.

Zichy Jenő gróf az iparügyi költségvetés tárgyalásánál a hazai ipar támogatását célzó határozati javaslatot készűl benyújtani, melyben törvény által kívánja kimondatni, hogy nem csak a honvédség, hanem a közöshadsereg teljes felszerelésének a quota arányában Magyarországra eső része kizárólag a magyar ipar igénybevételével történjék s általában minden állami s hatósági szükséglet kizárólag magyarországi ipartelepekben szereztessek be. E nagyfontosságú határozati javaslatot a 444 igazolt képviselő közül eddig már kétszázhatvanöt képviselő s így a képviselőház többsége irta alá.

Trefort közoktatási miniszter Munkácsy ittléte óta élénken foglalkozik a képzőművészeti akadémia eszméjével s ennek előfeltételét, a műtermet már a közel jövőben felállítani akarja. A fővároshoz már több hónappal ezelőtt kérdést tett, hogy hajlandó lenne-e a városligeti epreskertet, illetőleg annak megfelelő részét műterem céljára átengedni. Miután a város ezen kérdésben mindeddig nem nyilatkozott, ma érkezett leiratában sürgeti a miniszter az elhatározást, mert e nélkül a tervek s költségvetés készítéséhez nem foghat.

A magyarországi rizstermelés érdekében a földmívelési miniszter körlevelet intézett a megyék közigazgatási bizottságaihoz, melyben értesíti azokat, hogy a rizstermelést Magyarország azon részein, hol ezt a talaj és égalji viszonyok megengedik, meghonosítani kívánja. Ezért megbizta Bodola Lajos főmérnököt a jelentkező termelők birtokainak megtekintésével, a talaj- és égalji viszonyok megfigyelésével, s a mely területet a kiküldött főmérnök a rizstermelésre minden tekintetben alkalmasnak talál, ott a miniszter a termelést lehetőleg támogatni fogja, sőt a jelentkező gazdák számára egy-egy általuk kijelölendő fiatal embert Petelán, az ottani olasz rizstermelők által saját költségén begyakoroltat a termelés és kezelés módozataiba. A rizst termelni óhajtó gazdák és birtokosok márczius hó 15-ig jelentkezhetnek az illető megye hatóságánál.

A vásári bizottságokban működő szolgabírák és állatorvosokra nézve a közgazdasági miniszter körrendeletet adott k

melyben kijelenti, hogy miután az uti általánnyal ellátott megyei tisztviselők, midőn magánfél érdekében járnak el, az érdekelt fél terhére napidíjat és utiköltséget felszámíthatnak s miután a megyei állatorvosnak a vásári bizottságokban való közreműködése, a megyei tisztviselők hivatalos teendői közé nem sorozható, az említett megyei tisztviselők a szabályszerű napidíjakat és fuvarköltéseket esetről-esetre felszámíthatják. Megjegyzendő azonban, hogy a megyei állatorvos csakis azon esetekben működhet közre a városi bizottságokban, ha a vásárjogositottak ilyen teendőkre alkalmas okleveles állatorvosról nem gondoskodnak.

A kereskedő a társadalomban.

E lapok 13-ik számában előadatott egy némely elv, mely a hazai kereskedelem anyagi érdekeinek előmozdítására szem előtt volna tartandó. Elmondattam, hogy részben, mely módok szolgálnának egyfelől a kereskedők financialis helyzetére javítására, másfelől a vevőknek a szédelgés ellenében utbagazítására és biztosítására, szóval, hogy a két fél közötti egyensúly mikép volna fenntartható. Ezek szerint tárgyalattam, hogy minő legyen a polgár, mint kereskedő.

Ezuttal az érem másik oldalát szándékunk némileg megvilágítani, figyelmünk tárgyává téve, hogy minőnek óhajtjuk látni mi a kereskedőt, mint polgárt.

Tagadhatatlan, hogy a pénz-aristokratia e világban a vagyonnak a társadalmi életben sulya van; ámde a vagyon, mint személyhez kötött, az egyén értékének, állásának, befolyásának emelésére hat főképen, azonban egy osztály társadalmi állásának a vagyonosság másodrangu feltétele, míg annak egyetlen szilárd alapja az erkölcsi értékben található fel. Félreértés kikerülése végett megjegyezzük, hogy nem célunk a kereskedők házi bajairól és a sokat emlegetett szédelgés különböző okairól írni s így az erkölcsi érték alatt nem az egyesek cselekedeteiből vont eredmény értendő. Az erkölcsi érték alatt értjük e helyütt azon erkölcsi elismerést, tiszteletet, mely szükséges arra, hogy egy osztály, mint a tagok összessége a társadalomban megillető helyét elfoglalja. A mi kereskedelmünk ez erkölcsi értékét nélkülözi, mert bármily fennen hangoztatott vezérszó ma: a kereskedelem emelése, ép az a mód hanyagol-

tatik el — mondhatni — tökéletesen, mely egy művelt, életerős kereskedő osztályt megteremtteni hivatva volna.

Legyen Magyarország kereskedőország, mint Anglia! hangzik az ige s repülnek a vezérczikkék, ámde, ha a czikkirők jó részét felszólítanók, hogy fiaikból kereskedőket, iparosokat neveljenek, a felelet bizonyára nem volna kedvező. Da liegt der Hund begraben. Az elfogultság, a rokonszenvtelenség, az előítélet a kereskedelmi pálya iránt nem engedi kereskedelmünknek, elfoglalni azon magaslatot, melyet az idő szelleme megkíván. Minden intézményeink létesítése, ujitása körül nagy előszeretettel emlegetjük Angliát, mintha elég volna behozni a szabad Albion intézményeit szelleme nélkül. Anglia lordja üzletember a szó nemes értelmében, törekvéseivel, solid munkájával gazdagítja magát és nemzetét; ezt Anglia így teszi, azonban nálunk még a gentry legnagyobb része idegenkedéssel tekint a kereskedelmi pályára, mely mint nem honoratori, — a születés kívánalmának meg nem felel. A hét szilvafa nem mese, az egy régi történet, mely még — fájdalom, mindig új, mert az ötpontos korona — a ferde felfogás szerint — nem illik czégtáblára és sokkal dicsőbb a hét szilvafa szük terméséből élni, mint szilvával kereskedni. E magatartás azonban nemcsak passivitásban, hanem activ is jelentkezik azaz a gentry és a honoratiorok nem csak magukat óvják a kereskedelmi pályától, előítéletek nemcsak a házi tüzhelynél műveltetik, hanem kiviszik azt a közéletbe s a kereskedői osztály nem egyszer kénytelen érezni e pálya iránti lenézést. Példát tudnánk felhozni, hogy egyes értelmes művelt kereskedőt — ha mint polgár a közélet mezéjén tudása s nemes törekvései szerint a jónak magvát elvetni megkísérte — mint üzi vissza az előítélet az áruasztal mögé, s a lenézés mint kényszeríti a polgárt, hogy theoreticus kezekre bizván a kereskedelem közérdekeit, csupán kereskedő legyen és semmi más.

A most említett s a kereskedelmi pálya fensőbbségének utjában álló nagy hiba szüli a másikat, mely már a kereskedőknél az otthonos, mert az actio reactiot szül. Azon hagyományos elfogultság, melynek a kereskedelmi pálya kitéve van, a kereskedőosztályt általánosságban mindentől a mi üzletkörén kívül esik visszatartja, s indifferenssé teszi a közélet iránt. Az actio nem ily reactiot érdemel, kereskedelmi osztályunknak

az idő és szelleme szerinti erkölcsi elismerést, társadalmi sulyt, tekintélyt ki kell vivnia, nem szabad az előítélet botor fegyverei elől visszavonulni. A közéletben működés nem kiváltság, a közjó művelése mindenkinek joga és kötelessége. Igen természetes, hogy a harcshoz a kereskedelmi osztálynak fegyverre van szüksége, ennek megszerzése az első kötelesség. Mert — bármily tisztelettel vagyunk a pálya iránt — be kell ismernünk azt, hogy általában — kivétel lehet — kereskedőink nélkülözök azon képzettséget, melyet a köztéri működés megkíván. Sőt — ha vesszük — különösen vidéki kereskedőink ismeretszerzése egy pár réal-osztály tanterméből merítették, mely sokkal kevesebb bazist nyújt, mint a menyinyi egy általános műveltségi qualificatióra jogosan számottartó osztálynak elegséges. Képzett, művelt kereskedők kellenek nekünk, a kereskedői osztály értelmi emelése, a helyes reactio, az előítélet ellen. Az előítéletekkel még ma is saturalt társadalom a szellemet, kereskedőink a műveltségi fokot vegyék át Angliától s lesz, kereskedelmünk példányképünk szerinti, mint Angliáé.

E czikk tárgya — jól tudjuk — nem új, azonban a baj még mindég fenforog s így a figyelmeztetés nemcsak indokolt, de kötelességszerű is.

Ujdonságok.

A kereskedelmi önképző és betegsegélyző egyesület, mely ma tartja 7. rendes közgyűlést, a meghívásban közzé tette egyttal az egyesület jelen állapotát, melyből kitünik, hogy az egyesület ügyei gondosan és helyesen vezetettek. A közgyűlés tárgyait képezik: Az elnök megnyitó jelentése, a választmánynak, a tisztviselők és választmányi tagok választása és az indítványok tétele. Az egyesületnek 65 pártoló, 133 rendes és 3 alapító tagja van; vagyona 5026 ft 64 kr. értékű készpénz, állampapírok és felszerelésekből áll. A tisztikar következőleg szándékolta összeállíttatni: Elnök: Schapringner Zs., Alelnök: Engel S. Választmányi tagok: Grünstein Ferencz, Naschitz Adolf, Szigriszt Lajos, Zsolnay Miklós, Zirner Gyula, Münz Adolf, Fried Arnold, Fürst Lipót. Póttagok Wollner Fülöp, Popovits I. jegyző Löwy Adolf, II. Fürst Gyula. Számvivő: Klein Jakab, Kempfner Lipót. Könyvtárnok: Steinberger J.

Hajközlekedés. Az árufelvétel Bécsben,

Tárca.

Remember him-, whom passions's power..

— Byron után. —

Gondolsz-e néha rám? Egykor fejed
E sziv felett pihent szerelmesem,
Nincs mért pirulj, a kísértés szavát
Nem álltuk-e ki győzedelmesen?

Ah, kinos volt, igaz — kinos e percz!
Az égő szomjtól izgatott ajak,
A titkos vágytól hullámozó kebel:
Susogni látszék: „Boldogitsalak?”

„Oh, mert én tulboldog vagyok; te nem?
„légy hát te is, hisz a tied vagyok,
„menj szivtelen, hiszen te nem szeretsz,
„s szerelmed nélkül ah, én meghalok!”

De erre halk könyörgést hallatál . . .
Az álom eltűnt és én ébredék,
S hogy megragadtam reszkető kezéd
Könyeztem ah! s lábaddal térdelék.

A halk sohaj (csak én hallhattam azt)
Legyőzte bennem a vad érzeményt,
S amig sirattam vesztett üdvömet,
Megpillantám távolban a reményt.

Remélni kezdtem, hogy majd nem feledsz,
Hogy nem feledsz a bölcs mérsékletért,
Mely rut önzéssel: angyal tégedet
Nem áldozott fel percznyi élvezéért.

Oh, most is áldom még a végzetet:

A mely tisztán megörzé ü d v ö m e t,
S megengedé, hogy álmaimban is
Dicsfényt övezve lássam bű n ö m e t.

Ne hidd tehát a rágalom szavát:

Hogy én azóta elfeledtelek,
Én tenném azt, ki önfeledten is
Oly önfeláldozón szerettelek!?

Mihálkovic Árpád.

Kandalló mellett.

Asszonyom! látott-e már szörnyen prózai embert elegicus hangulatban? Nem? Ugy nézzen meg engem, hivatlan vendégét. Szivem-lelkem gyászol, egész valóm megtetsült két lábon járó elegia. Csodálkozik kegyed, hogy az év e szakában (borzadok az évad szótól), mely újból vig futásra készíti a patak vizét, mely a fáknak friss lombot, a lombnak játszói madárkát, ennek kedyes dalt ad, — hol talált tárgyat az elegia. Óh! asszonyom az én veszteségem nagy, én a telet gyászolom. Ne gondolja azonban, hogy talán valamely nagy mennyiségű tüzelő-fakészlettel ellátott consortium tagjává lettem, mert gyászom anyagi tekintettől ment. Megénekeltek már a tavaszról, „hogy mi kék az ég, mi zöld a föld.” Petőfitől kezdve a gymnasistákig, lefestették a kikeletet örökzölddel és ultramarinnal számtalanszor. Ez

mind szép dolog és én sem tagadom, hogy a lombkoronás hegy, zöldelő völgy, madárchorus stb. stb. gyönyörködtettek engem is nem egyszer s a „langy fuvalmak lanyha szárnya” engem sem hagyott hatástalanul, azonban mi képes pótolni a tél örömeit?

Asszonyom, kegyed sóhajt, bizonyosan a bálókra gondolt. Valóban a farsang egyike a tél nagy alkotásainak, a farsang a tél viránya, avagy nem helyettesít-e ön és társnői a virágokat, a frakkosok serege a könnyü véru pillét, az unalmas dongót, az impertinens legyet, ármányos szitakötőt stb. stb. Nem egy virágos kert-e a bálterem, melyben az exoticus növényzettől kezdve a mezei virágok minden faja feltalálható. A kalendáriom a világ legcorrectebb codificált törvénykönyve, mert bölcsen van az, hogy a farsang január-februárra esik, így legalább télen is van szerencsénk a kikelethez. Nekem is volt e szerencsében részem nem egyszer és éveken át, midőn láttam a többek közt a majesticus rhododendron-bálsányát a napraforgó kíséretében, a sövénykerítést képező mamákat, a dongóktól körülvett rózsát, az árvácskát betöltetlen tánczrenddel, az örökifju bazsarózsát, aztán két frakkos tücsök között a polgári szegfűt. Mily kedvtelve hallgatta a kis szegfű a két tücsök lantpengetését. Pedig ha tudná, hogy az egyik tücsök egy egész bokréta virággal sem elégszik meg, a másik meg nem régibe a szerény ibolyának adott szerenádát, mig

valamint valamennyi Bécs alatt levő, úgy Bécestől felfelé Korneuburgig a Duna, továbbá Dráva, Tisza, Száva, Ferencz- és Béga-csatorna állomásokon és állomásokra megkezdett. A közlekedés azonban az alantás vizsállás következtében nagy nehézségekkel küzd.

Pécsről—Berlinig. Ki ne emlékeznék Mérey Clotildra, ki megunva városunkat nagy-ratörő tervekkel, közel három év előtt Budapestre ment szerencsét próbálni. Természetesen ott már született énekesnő lön és rögtön engagiroztatott is a népszínházhoz. De most a színésznői pályának is búcsút mondott és mint a „P. J.”-nak írják Berlinben ütötte fel tanyáját, hol hatalmas protectióban részesül a vaskanczellár fia részéről, ki a magyarországi ilyféle viszonyokat nagyon is ismeri és hol Budapestre, hol Mehádiába helyezi a súlypontot. Clotild k. a. mint Kaposi Etelka gazdagon öltözködik és gyémántokban diszeleg, bár az utóbbiakról a gróf személyéhez nem éppen adakozó jellemzés fűződik és így az egész hír is könnyen hamis lehet. Ajánljuk az egészséget P. Szathmáry Károly ur figyelmébe, ki a „Hobboldogatók” regényében ügyesen foglalkozik a család végzetes sorsával, és így folytatja regényét Clotild k. a. részén.

Frank József volt megyei főjegyző még mindig beteg, baja gyógyíthatatlan. Vannak ugyan perczei, melyekben zavartalan gondolkodást árul el, sőt az őt látogatókat megismeri, ilyenkor panaszkodik is, hogy bolondok közé hozták, de egészben véve állapota nem engedi, hogy családja körébe többé visszatérhessen. Neje aziránt folyamodott a belügyminiszter urhoz, hogy államköltségen gyógykezeltesse, de az a fennálló szabályoknál fogva nem volt engedélyezhető, — mégis miután Frank még az alkotmányos korszak előtt hivataloskodott, állami szolgálati idejére tekintettel évi 280 forint nyugdíjban részesítették. Az erre vonatkozó rendelet e hó 3-án érkezett le főispán ur ő méltóságához. Időszerűnek találtuk e különben családias jellegű hirt azon érdekelt-ségnél fogva felemlíteni, melylyel a köztisztviselő állott tisztviselő sorsa iránt az egész megye viseltetik.

Helyes intézkedés. A városi erdőmester ur jelentette, hogy a városi erdőben apró tüzesetek fordultak elő, melyeknek okozói többnyire a tanuló ifjuság. Ennek folytán, nehogy esetleg nagyobb baj is keletkezzék,

a városi tanács átírt a tanodák igazgatóihoz, hogy az ifjuság az erdőbe való kirándulásoktól tiltassék el; tanulás céljából csakis kellő felügyelet mellett rándulhatnak ki.

Az orsz. borászati kormánybiztosság ismét kiadott egy borászati törzskönyvet; mely magában foglalja az illető termelők által eladásra bejelentett borokat. Ezen borászati törzskönyvnek, mely magyar, német és francia nyelven van szerkesztve, az a célja, hogy egyrészt könnyű és pontos átnevezet adjon a kereskedő világnak az országban eladásra szánt bepincézett boroknál; másrészt pedig, hogy a termelőknek borkészleteik értékesítésére segédkezet nyújtson. Baranyamegyéből meglehetősen számban történt bejelentés s a legnagyobb rész a vidékről. Pécs városa csak igen csekély mennyiséggel szerepel a kimutatásban. Ennek oka részint a tavalyi szűk termésben, részint pedig ama körülményben rejlik, hogy bizony Pécsen nem igen sok bor van a pincékben, mert annak legnagyobb része már mint must kerül eladásra. Aztán meg a kinek van is bora, az meg nem jelenti be, mert — tisztelet a kivételeknek — saját érdekei iránt is indolens s a helyett, hogy némi mozgékonyaságot fejtene ki, panaszkodik hogy hát nincs vevő, az árak alacsonyok és hogy így meg amugy nem történik semmi a hazai borászat érdekében. Baranyából bejelentett eladásra 1 hect. aszúbor, 266 hect. pecsenyebor, 13167 hect. fehér asztali bor, 2818 hect. vörös bor, 5643 hect. siller bor, összesen 21895 hectoliter.

Az esküdtsek összeállítására kiküldött bizottság e hó 7-én ülést tart, mely alkalmossal az esküdtseki tagok lajstroma összeállítását; ezen lajstrom 1882. évi április hó 1-től egy évre fog érvényvel birni.

Ellentállás. Vaszary Gyula ur városi főbiztos két gyanus külsejű embert az utcán megpillantván, nevök és foglalkozásuk után tudakozódott; de azok makacsul megtagadták a választ, sőt durván kikeltek, hogy miként merészli őket a főbiztos kédőre vonni, hozzájuk neki semmi köze és zajos ellentállásuk által egész csődületet idéztek elő, míg végre sikerült őket letartóztatni. Bár mindig ily erélylyel lépne fel a rendőrség, akkor nem lenne annyi foglalkozás nélküli csavargó városunkban; a rendőrség illedelmes felszólítására mindenki köteles kitérő felvilágosítást adni.

Kereskedőink figyelmébe. A magyar kir.

pénzügyigazgatság, mint értesülünk, czukor, kávé- és sör-fogyasztási adó fejében a f. évre 21872 frt 80 krt kíván, míg a város részéről csak 15646 frt ajánlatot fel. Az egyezkedés így nem sikerülvén, a polgármester ur következő fölhívást bocsájtott közre: „Az 1881. évi IV. t. cz. 20. §-ának a) pontja, illetve az utasítás 14. §-a szerint az 1881. évi czukor-, kávé- és sör-fogyasztási adónak a magas államkincstár javarai biztosítása első sorban megváltás útján eszközözendő olykép, hogy a kincstár először magával a várossal, ezen eljárás sikertelensége esetén pedig az adóköteles feleknek legalább feléből egyetemleges kötelezettség mellett alakult társulattal egyezik a fogyasztási adó mérvére. Minthogy pedig a vámhatóság és az államkincstár között megtartott tárgyalás alkalmával a megváltásra nézve megegyezés létre nem jöhetett, annál fogva az adóköteles felek ezennel fölhívattak, hogy a megváltásra vonatkozólag a mondottak szerint maguk között társulatot alakítsanak, s hogy ez adó megváltás iránt velük f. hó 6-án délutáni 3 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó egyezkedési tárgyalásnál vagy személyesen vagy kellő írásbeli meghatalmazással ellátott képviselő által vegyenek részt. A miért is miben tartásul köztudomásra hozatik az, hogy az ekként alakítandó társulatnak, és pedig az esetben, ha a czukor és kávé együtt, külön, vagy a sör szintén külön vettetik ki, az elsőre nézve a kereskedők és árusoknak, utóbbira nézve pedig a sörmérőknek legalább is feléből kell állania, továbbá hogy bánatpénz vagy biztosíték letételére nem köteleztetnek és hogy a törvény 23. §. szerint 500 forintnyi megváltási összeg minden 100 frt után 5 frt s azon felül eső minden 100 frt után 2 frtnyi beszedési járulék számíttatik javukra.

Siklósról írják nekünk, hogy a kölcsönsegélyző egyesület tisztújító közgyűlése alkalmával felmerült felekezeti surlódások még mindig nem szüntek meg; sőt egyeseknek lelkiismeretlen izgatásai folytán, mindinkább nagyobb hullámokat vernek, úgy hogy ma-holnap megyénknek is meg lesz a „zsidó-kérdés“-e, és ez a siklósi, különben is elég zilált társadalmi viszonyokra felette káros behatással van. „Ma-holnap — mint tudósítónk írja — e tisztán üzleti ügy veszedelmelleget ölthet.” Részünkről, nem akarván hirlapi vallás-polemiát előidézni, csak annyit jegyzünk meg, hogy mint két részről kellő tapintat és engedékenységgel e minden

ujabban a büszke kaméliára vetette szemét: ha tudná ezt a szegfű, úgy nem hagyná könnyörtelen a szorgalmas hangya ajánlatát. Láthatni még sok más virágot, szebbnél-szebbet, azonban mindezt egy csokorba fűzni a béli tudósítók kötelessége volt, kegyed a bulletineket olvasta esetről-esetre.

Bár jól esik, hogy kegyed a télre farsangjáért részvételt gondol s így a néhaivá válót velem együtt gyászolja, azonban megvallom, hogy bennem a gyász más indoku s elégicus hangulatomhoz a zenét nem a dallamos valzer, a „daliás” csárdás hangjai adják, bánatom, nem a farsang miatti, más alapokon nyugszik az.

Sajnálom a telet a kedves otthonért, mert hiszen tavasz és nyár mindent adnak, csak otthon nem, az ember nyáron át mindenütt van, még sincs sehol, nincs otthona. A tél az év conservativismusa. A tavasz egy nagy forradalom (szerkesztő ur le van téve a cautio?) midőn felszabadul minden a lánczról s még a kicsiny fűszál is magasba tör, úgy, hogy mire eljő a nyár, kész az anarchia s tart mindaddig, míg az ősz provisoriuma nem figyelmeztet, hogy a contempláció idejére: a télre bőven ellássuk a kamarát. És van-e kellemesebb uralom, mint a tél, természetesen, ha ő fagyos felsége alattvalóiról IV. Henriként gondoskodott. Asszonyom, én conservatív vagyok, nem szeretem a tavasz forradalmát, mert békés otthonomtól foszt meg. A tél az otthoné, a

tél az otthon évszaka. A tél az, mely kihalt világával kényszerít embert, hogy társulva teremtsen magának a házi tüzhelynél életet, mely zordonan int a mulandóságra s ösztönyszerűleg hoz össze bennünket, hogy a négy fal között keressük és találjuk fel a mindenséget: a szeretetet. — Nem hiszem, hogy nem e miatt esik a legtöbb házasság télre. Asszonyom, a tél nagy tanulság. Tavasszal, nyáron minden elragad, szeretetünk, rajongásunk ezer tárgyat talál, télen azonban felépítjük a család oltárát s csupán a házi isteneknek áldozunk. Félig hívő, félig kétkedő arccal tekint kegyed reám s bizonyára a szeszélyes Május sétáira s a poros Junius kirándulásaira gondol. Mert hiszen — mondják — hogy a napfeljötté tündéri látvány s hogy a rekkenő melegben mily pompás enyhét ad a pázsitos föld. Édes Istenem! én nem szeretem álmat megpróbálni s aztán, ha nagy a hőség kerülök minden felesleges fáradságot. Oh, asszonyom, én tökéletesen meg vagyok elégedve a kegyed salonjával, kirándulásokat ide szívesen teszek, a nap melegét bőven kárpótolja (pardon, hogy ismétlésbe esem) a kegyed „kandalló”-ja s aztán a gyepadnál bizony e karszék sokkal kényelmesebb. Egy szóval én a zöld-mulatságot nem kedvelem, az én kedvenc évszakom a tél. És most, midőn minden új életre kel, engedje, hogy egy Isten hozzádot mondjak a nagy távozonak, kit önön magáért nem sirat meg

senki és mégis oly sokan tartják emlékükből örömeit.

— Uram, igyék feledésül a Lethe vizéből, ime egy esése thea . . .

— Köszönöm. Megiszom, azonban nem feledésül, hanem a tél emlékezetére!

Filemon.

A h é t r ő l.

Munkácsy Mihály festménye.

(Szurony-hegyre tüzött különvélemény.)

A heti kalendárium minden napja Munkácsy Mihályt mutat; beszélek hát róla én is, dacára annak, hogy e lapban a mondandókkal ellenkező szellemi közleményt olvastam.

A fővárosi ünnepélyességek hullámai hozzánk is elsodrótak.

Kaptam egy meghívót, mely Pécs város polgárait a „korszakot alkotó műremek” megszerzése, mint „országos cél”, tárgyában márczius 5-én tartandó értekezletre hívja össze.

Ehhez szó fér.

Magáról a képről annyi avatott s utánuk még több avatatlan toll irt már tanulmányt, kritikát, verset és ódát, hogy magam forma laikus, bármilyen sokat tartson is önállóságára, mást mint dicsénetet nem zenghet, ha csak azt nem akarja magáról olvasni, hogy „akadt egy együgyűségében

esetre kellemetlen ügy kiegyenlítése minden tisztességes ember hazafiui kötelessége.

Színházi hírek. A színügyi bizottság Bogyó igazgató úrral végleg megkötötte a szerződést egy vigjáték-, dráma-és operettársulat szerződése iránt. A most működő tagok közül megmaradnak Benedek, Morvay és Fekete urak. A nőtagok kivétel nélkül változni fognak. Hétfőn Benedek József ur közkedveltségű művészi jutalomjátéka lesz; előadatik a „Czifra nyomorúság“. Bizton hisszük, hogy a közönség méltányolva a derék művész érdemeit teli ház és egyéb elismerés jeleivel is jutalmazandja. Szerdán Latabárné, a társulat egyik bár nem előtűnő, de mindenestre igen hasznavehető tagjának jutalmául a „Két szilaj betyár“ népszínmű kerül színre, melyben Latabárné és Munkácsy Magyar solót tánczolnak. B. Bognár Vilma asszony pedig szíveségből magyar népdalokat énekel.

Időjelzés. A budapesti időjelző állomás értesítője. Kilatás a jövő időre. Kisebbedő hőmérséklet mellett többnyire borús idő várható csapadékokkal.

Apró hírek. Lófedeztetési állomások. Megyénkben jelenleg következő fedeztetési állomások vannak: Szent-Lőrincz, Sellye, N.-Harsány, Csúza, N.-Boly, Villány, Mohács, M.-Boly, Dályok, Kéménd, Bikal, P.-Sz.-Máron, Árpád, Monostor, Laskó, összesen 41 lóval. — Lopás. Zsoldos János és ifjú Boly József herendi lakosok, bárnyok tolvajlása miatt itt letartóztatottak. — Tűz. Lovász-Hetényben e hó 3-án virradóra egy préház szándékos gyújtás következtében leégett. A városi közigazgatási bizottság e hó 9-én ülést tart. — Szintársulatunk virág-vasárnap után Sopronba megy, hol különösen az operát nagy érdekléssel várják. — Utonállási kísérlet. Egy főpinczért tegnapelőtt a posta-utca sarkán két gyanús külsejű ember megtámadott, de sikerült elötlük futás által menekülni. — Aljogás. E napokban Budapesten Puher Otto pécsi illetőségű pinczér Kozmata név alatt jogásznak adván ki magát, szédelgése folytán a rendőrség által letartóztatott; a vizsgálat alkalmával számos csalás bizonyult rá. — A kis Frankl még mindig utazik, most Németországban tartózkodik, de mint halljuk, nem éppen kedvező finansziális eredménnyel. Még megérjük, hogy a tehetséges fiú haza kerül — inasnak. — Berkiben elfogtak egy jómódu földművest, ki azzal

van gyanúsítva, hogy nejét, kivel rossz viszonyban élt, a padlásról ledobta, minek tolytán az szörnyet halt. Ő tagadja a tettet s azt állítja, hogy neje öngyilkosságot követett el.

Belföldi hírek. Az országgyűlésen a corruptio fölötti vita véget ért és megtörtént a szavazás. A ház Rohonczy vádjai fölött Baros indítványa szerint, egyszerűen napirendre tért. A szavazást megelőzőleg nagyon élénk, sőt éles vita folyt a Rohonczy ügyben tett javaslatokra történendő szavazás iránt. Rohonczy határozati javaslata mellett felállt a függetlenségi párt, úgy az indítványozó és a vádlott Hyeronimi; a nagy többség nem fogadta el a parlamenti vizsgáló bizottság kiküldését. Kisebbségben maradt Pázmándynak közvetítő javaslata is. A fölkelésről. Csapataink előhaladását jelentik; ugyanis Zveics vezérőrnagy elfoglalta Ullokot, úgy Arlov ezredes hadosztálya is szerencsésen ütközött meg a felkelőkkel, kik tökéletes vereséget szenvedtek, és minden irányban megfutamodtak, sőt több előkelő felkelő vezér is elfogatott. Az Ullok melletti ütközet volt eddig a legnagyobb, a benne részt vett felkelők száma hivatalos hírek szerint 1000-re rugott. Montenegró semlegessége napról napra kétesebb.

Külföldi hírek: Az angol királyné elleni merénylet tölti el a politikai láthatárt. A midőn a királyné martius 2-án Londonból Windsoorba megérkezett és a pályaudvarban kocsijába akart lépni, egy ember pisztollyal rálőtt Viktoria királynőre. Senki se sérült meg. A rendőrség tüstént elfogta a merénylőt, a ki igen szegényesen volt öltözve. A merénylet híre fel három óraker terjedt szét a városban. Kezdetben az hallatszott, hogy a királynőt meggyilkolták s a lakosságot éles izgalom fogta el. Pár pillanat alatt óriási néptömegek csoportosultak az utcákon s mindenféle ezerszer visszhangzott „The queen is killed!“ A parlament, s a kormány palotái előtt ember-ember hátán tolongott, a követségeket s a hírlapok szerkesztőségeit valóságos ostrom alá fogták. Az óriási zavar eltartott mintegy másfél óra hosszat, s az izgatottság nem csillapult, bárha többszörösen megzafolták a rémhírt, s kijelentették, hogy a királyné nem sérült meg. Csak mikor néhány lap megjelent, s benne a nép nyomtatva olvashatta, hogy baj nem történt, akkor kezdtek oszladozni a tömegek. A királyné állapota mindazonáltal legkevésbé sem megnyugtató, mondják, hogy

a lelki rázkódtatástól kimerülve, több izben elájult, s még nem tudni, nem lesz-e veszélyes beteg. A merénylő állítólag ír származású.

Hírneves zeneköltők családi életéből.

(Szemlények.)

Mióta a művészet tért hódított magának a művelt világban, nem csekély részt biztosítottak maguknak abban a hölgyek is; bizonyítják ezt az idők egyes szakáiban feltűnést keltett művészeti productumok. A mint általában igaz az, hogy szép hölgyek az emberiség bölcsőjétől kezdőleg nagy befolyást gyakoroltak a férfiakra, misem természetesebb akkor, hogy behatásuk a könnyen fellobbanó művészekre annál fokozottabb. S ha már Schiller, a jeles német költő, illőnek találta a hölgyek érdemeit szép szavakban megénekelni, bizonyára nem lesz érdektelen olvasóink előtt, ha a nevezetesebb zeneköltőkkel közeli összeköttetésben állott nőkről, egyetmást elbeszélünk.

Kezdjük tehát legelőbb is a lipcei Tamás-templom jeles kántora, a „Mátyás-passio“ és a H-moll mise hatalmas megalkotója: Bach Sebestyénnel. A későbbi zeneszerzők egyikének házassági élete sem volt az égtől annyira megáldva, mint az övé. 1707-ben lépett első házasságra 22 éves korában Mühlhausenben, Thuringiában, egyik unokatestvérével Bach Borbálával, kivel Arnstadtban, nagynénjénél megismerkedvén, csakhamar heves szerelemre gyulladt iránta. — Borbála a zenében annyira ki volt művelve, hogy — ami talán ma is ritka jelenség hölgyeinknél — még orgonálni is tudott, sőt annyira kedvező hangszere volt az orgona, hogy annak mesteri kezelőjében, Sebestyénben, a férfi valódi ideálját vélte feltalálni. Boldog házassági életük nem tarthatott azonban soká. Mint 7 gyermek anyja halt meg 1720 nyarán, Bach több heti távolléte alatt. Gyermekai közül négy túlélte.

1721 december 3-án megnősült másodszor is Bach, mely frigy örömeiben semmi vel sem volt fukarabb az elsőnél, sőt a zavartalan boldogság tanyáját nyitotta az meg neki. Ezuttal választása egy weissenfelsi udvari zenész legifjabb leányára, a 21 éves Mülken Magdolnára esett. Tizenhárom gyermekkel örvendettette meg férjét. Kitűnő énekesnő, zongorajátzó és hangjegyző volt egyben, mely utóbbi ügyességével nem csekély jelentőségű szolgálatot teljesített a rohamosan termelő zeneköltő-férj munkáinak

szentségtörő, a ki látva a csodát, nem hullott előtte térdre.

No de ez csak a hírlapok által túlhajtott állapot jellemzésére mondom; mert bizony a dicsőnek senki sem tesz erőszakot akarván, és mikor magam is a kép megtekintése után azt állítom, hogy az a festőművészetnek csakugyan remeke, akkor elfogulatlan meggyőződésnek adok kifejezést.

Más dolog azonban a fölfogás, melyet Munkácsy, a világtörténet örökkévalóságig magasztos mozzanatának vászonra tevésével kifejezett. Ez a hatásból tűnik ki.

A ki látta Rafael, Leonardo da Vinci vallásos képét, az megtudja ítélni, hogy mennyire képes a magasabb iránti eszményi lelkesedés által vezetett eset az emberi mértéken fölü emelkedni. E képek hatása az áhitat, mely látásukra a szívet és lelköt betölti, s imára nyitja meg az ajkat.

Mai napság a korszellemnek, a kutató ész fejlett fölfogásának megfelelőleg, a realisztikus irány teljes jogosultsággal foglalhat helyet a művészet körében is. Van azonban egy kör, melybe talán nem léphet be anélkül, hogy ezáltal a legfelsőbb igazság-nak, a mindenség végvoltának titkos, s emberi észszel föl nem fogható eszméje tagadtatná meg. Ezen kör az istenség eszméjének, a vallásnak köre. Hogy azonban e tértől sem tartózkodik, azt láthatjuk a színpadokon is.

Munkácsy szintén ez iránynak hódolt

képével. Elhagyta Krisztus fejéről a dicsőfénykoszorút; nem azért, miúta ez tette volna a régi mesterek képeit szentekké, hanem, mert az ő Krisztusa tökéletes ember, kinek feje fölött igen viszában tűnik föl az. És vajjon milyen hatást szül eleven alakokból álló festménye? Elismerést, lelkesedést, rajongást a művészi alkotás és plasztikai tökély fölött; de nem mozdítja meg azon hurokat, melyeket a vászonra tett mozzanat egyszerű elmondása is rezgésbe hoz. Minden más hatás, melyet ugyan bőségesen olvashatunk, nem egyéb, mint: exageration journalistique.

Egy bonmot-ról irtak a fővárosi lapok. Egyik országgyűlési képviselő hibákat vélt fölfedezni a képen. „Tudod, barátom, mit mondott Rafael — mondja a vele beszélgető kollégája — midőn egy kritikus azt a megjegyzést tette, hogy a fiatal leány alakban festett szüz Mária, nem tűnhet föl a mellette álló Krisztus anyjaként? Azt mondta, hogy isteni dolgokat ne mérjünk emberi mértékkel.“

Szerény véleményem szerint ez a mondas épen nem illik Munkácsy festményére. Ő nagyon is emberi mértékkel mért! s meg vagyok győződve, hogy az esetben, ha szüz Mária is látható volna e képen, a többi alakoknak, történeti- és korhűségnek nézete szerint megfelelőleg, Munkácsy ennek lefestésére egy öreg zsidó asszonyt használt volna modéle-ként.

Igaz, hogy Krisztusnak is emberré kellett lennie; igaz, hogy az emberi egoismus soha nem talált enmagánál szebb teremtést melyhez istenét formázza; de nem igaz az, hogy Krisztus azért isten, mert ember volt, mert ami emberi, az nem lehet isteni.

Ruházzunk föl egy embert a képzelhető emberi fenségesség tulajdonságok összességével és teljével, mégis oly távol fog az állani az istenségtől, mint a legutolsó csuszó-mászó féreg!

Bocsánat!... önkénytelenül messze mentem! hiszen csak a kép megvételéről akarok beszélni.

Hogy mit ért az elől említett meghívó „hazafias elemek“ alatt, melyeknek közreműködésétől függ az „országos“ és „nagy“ cél elérése, azt mindnyájan tudjuk: az „osztrák-magyar floresek“-et; de hogy a cél a kép birtoka, vagy a megszerzési eszköz nagysága teszi-e „országos“-sá, az kérdés tárgyat képezheti.

Munkácsy Mihály képe mindenestre nemzeti festőművészetünk büszkeségét képezi és megérdemli, hogy concurrentiánkál értékét felszöktessük; de, hogy bármily mesés ár mellett megszerezzük, csak azért, mert magyar ember festette — a kinek ugyan nagy hazafiui érdeme van, mert külföldön lakva s ott is dicsőítette, sem tagadta meg, hogy magyar —, s hogy megvonjuk tőle, hogy a külföldön maradandó elismerést biztosítson a magyar festőművészetnek: ez az érdekek

tisztázása körül. Valóban lankadatlan nemes tüzzel ápolták a zeneművészetet Bach családja körében, minek élénk bizonyítéka a mester által egyik ifjúkori barátjához Erdmann Györgyöz 1730 október 28-iki kelettel írott levelének következő passusa: „Az én gyermekeim egytől-egyig született zeneszek, s büszkén vallhatom meg, hogy ugy vocalis, mint instrumentalis concertjeink működő erőt családom tagjai szolgáltatják, annál is inkább, mert mostani feleségem a legtisztább soprant éneklő, legidősb leányom s fiaim pedig a legszebb kíséretet szolgáltatják hozzá.“ Saját modorában 10 fiát képezte ki derék zenészé, kik közül különösen Vilmos és Károly történelmi nevezetességü hirnévre is tettek szert. A zeneművészetre való feltűnő hajlamot a Bach család tagjai hat generation keresztül oly mérvben örökölték, hogy egész Thüringia orgonistái és kántorai abból kerültek ki. — Bach Sebestyén 1750 július 30-án Lipcsében történt elhunytával alkalmával özvegyét három leánygyermekkel hagyta vissza, fiai ekkor már önálló jövőt alkotottan hagyták volt el a szülői házat. Tíz év után követte ő is a boldog emlékezetű férjét, mint emberi könyörületre szorult — koldusnó.

Amily boldog volt Bach vele együtt érző, nemes gondolkodású s gyöngéd neveléssel, annyival sujtottabb volt Haydn József családi élete. A lét szükségleteivel kilencz éven át keservesen küzdő ifjú zeneköltőnek alig sikerült 1759-ben végre mint gróf Morzin házizenekarának karmestere állandó s gondnélküli állást (200 frt fizetés, étkezés és szabad lakással) szereznie, a zeneoktatást keresők egész serege tűmörült körülről, ezek közt Keller, bécsi fodrász leányai is. A leányok ifjabbikához különösen gyengéd vonzalmat érzett, szerelme azonban viszonzatlan maradt, amennyiben szíve hőlgye a kolostori életet választá. — Ez elhatározás bátorságát egy kissé megingatta, a szerelem első hevének behatása mégsem engedé a fodrászcsaládot feledtetni. A ravasz lelkű Ferruquier által, — ki a megszorult művészt az előző években kisebb pénzkielcsönökkel segítte, — ajánlatot tettetett első ideálja idősb nővérének egy megkötendő házasságra. A kísérlet sikerre vezetett, 1760 november hó 26-án Keller Anna-val történt eljegyzése, mégis hosszu boldogtalanságnak vetette meg alapját. A legminősíthetlenebb modorban élt vissza a neveletlen, pazarló, bigott és veszedelmesre gazdag hajlamu asszony gyengéd természetű férje határtalan jóságával ugy-

annyira, hogy féktelen tombolásában idők folytán a legtökéletesebb Xantippévé fejlődött ki. — Végre már épen csak azt kereste, miről teljes bizonyossággal tudta, hogy férjét kellemetlenül érinti; társadalmi állásának meg épen meg nem felelő módon piperézte magát, ezalattál udvarlókval vétette magát körül, összetépte minden válogatás nélkül a szegény mester vezérkönyveit, s darabjaiból hajfonadékai göndörítéséhez pilléket csinált, stb. Ily viszonyok között méltán csodálható, hogy műzsája meg nem szökött tőle, hogy ily lélekgyötrő fészeken hogyan születhettek meg számtalan vigkedélyü hangszeres zeneképei, megkapó naivságu szerelmi csevegései, a „Jahreszeiten“ folyóiratban s a „Teremtés“ben gyönyörűen kifejtett gyöngéd ömlengései az első emberpárnak! Egyik levelében így ír: „Feleségem a legtöbbször rosszul érzi magát, s mindig egyforma rozsz hangulatban van. Az teljesen közönyös dolog előtte, hogy férje susztere vagy művész.“ — 32 évi szerencsétlenül átküzdött házasság után, így ír ismét az ünneplést: „Feleségem, ez a bestia infernale oly sok gyalázatosságot írt, hogy azt válaszoltam neki: „nem megyek többé haza.“

De végül elfogyott a zeneszerzők legszerényebbikének türelme is; elvált gonosz feleségétől s egy bádeni falusi mesternél nyugalomba helyezte, hol 1800-ban ki is adta fáradhatlan lelkét. — Egyébiránt oly retentő benyomást tett ez asszony a szegény művészre, hogy már halála után is, elég volt csak emlékezetébe hozni, hogy összeborzadjon. — 1805-ben a híres hegedűvirtuóz Baillot meglátogatván Haydnt, az előszobában függő egyik arczkép személye után tudakozódott; mire a ház ura így felelt: „feleségemet ábrázolja, sokszor dühbe hozott.“

Händel Frigyes a hatásos choruszene apostola aglegény maradt. Csak egy hajszál tartotta azonban vissza attól, hogy Hymen rózsalánczainak foglyává nem lön. Különös egy történet ez. A nyulánk természetű ifju Händel 1703-ban Hamburgban időzött, hol a már akkor hirneves Matthesonnak, mint orgonász és énekes, méltó vetélytársaként tünt fel.

(Folytatása következik.)

Színház.

Csütörtökön e hó 2-án „Rigoletto“ került színre kedvelt művészuink, L á n g

F ü l ö p ur jutalomjátékául. Szebb s háladatosabb közönséget nem is kívánhatott volna magának, mint minő ez alkalommal a kicsi házban összesereglett, hogy élénk bizonyítványát adja a művész iránti tiszteltetésnek. — „Rigoletto“ Verdi jelesebb alkotásai közé tartozván, a jutalmazandó e tekintetben szerencsés választása még a legfokozottabb igényeket is kielégíthette, midőn a czimszerepben maga a jutalmazandó ragyogtatta ismét jeles művészetét. Gildát Balázné asszony, Mantua hercegezt Fekete, Sparafucille brávót pedig Borkor urak személyesítették. A főszerepek mélyesítői a hozzájuk kötött várakozásnak igen szépen feleltek meg, úgy annyira, hogy az annyi szép részletben bővelkedő dalmű minden tekintetben sikerült s ha azt mondjuk, hogy Balázné a. ez uttal is remekelt s a különböző zenei árnyalatok szoros figyelemmel tartása mellett a leglágabb pianissimóból a legerősebb forte-ba való könnyű és természetes átmenete, gazdag hanganyaga korlátlan kezelésének hatalmát illusztrálja, — semmit sem kívánunk a jutalmazott Láng ur művészi sikereiből elvonni; az ő érczes és kellemesen csengő baritonja, párosultan ez uttal is művészi alakításával, mint mindig, úgy ezuttal is, méltó alapját képezte az általános lelkesedésnek. Fekete ur kitünő dispositióban, tisztán s meleg közvetlenséggel énekelte Mantua hercege magas partiját; Dalnokyné asszony (Magdalena) ezuttali részvétele csupán a 4-dik felvonás duettje s a gyönyörű quartettre szoritkozott, mint mindig, igen kellemesen. Ki kell emelnünk a zenekar gondos játékát is, mely osztatlan elismerést érdemel.

Őszintén osztozunk a jutalmazott örömeiben, ki az átnyújtott szép csokor és koszoruban méltán tekintheti publikuma gyöngéd vonzalmának zálogát, nem is említve a hozzá ez alkalomból több oldalról érkezett apró meglepetéseket, mik a színpalak elkerülésével, rendes otthonában keresték őt fel. Kösse őt e nap emléke még szorosabban hozzánk!

Külömfélék.

A babona hatalmát jellemzi egy törvényszéki tárgyalás Nischni Novográdban. Ugyanis Wassil Schurski város közelében egy igénytelen faluban élt egy paraszt ember, ki azon hirben állott, hogy ő bűvész. Bár nagy tekintélynek örvendett, nem elégedett meg sorsával, többre vágyott. Nem

rozsz fölfogására mutat, s nagy czélnak épen nem tekinthető.

Annál inkább a megszerzésére szükséges pénz összegyűjtése; hisz épen nem csodálom, hogy a túlhajtott verseny következtében, a külföldi műárus már 250 ezer forintot emlegetett árként. 250 ezer forint összegyűjtése, ily szegény országban, nagy dolog! Emlékezzünk csak a Petöfi, Szt.-István stb. szobrokra történt gyűjtésekre. Igaz, hogy ezek kicsinyes dolgok a kép megvételéhez képest, de hátha még iskolákra kellene gyűjteni! Pedig 250 ezer forintból, hej, de sok égető szükséglet lehetne orvosolni!

No de a legújabb hírek szerint — ha csak újabb fölesigázást nem céloztatik vele — Sedelmayer egyáltalán nem szándékozik eladni a képet.

Örültem e hírek — persze magamban. Hisz Munkácsy művészete successiv emelkedik és ő maga is azt mondta, hogy fest még nekünk szebb képet a magyar történelemből.

Ez kell a mi muzeumunkba; mert meg vagyok győződve, hogy Munkácsy esete képes, ősi dicsőségünk egyik mozzanatát, úgy fölleveníteni, hogy a rátekintő magyar szívében a hazáért való önzetlen lelkesedés már-már kialvó lángja újra föléled.

Ne szakadjon meg tehát a mozgalom, csak a czim legyen más.

És ha egy, a magyar történelemből meritett tárgyú képért Munkácsy Mihálynak

adandó tiszteletdíjra indul meg gyűjtés, én összes „nemzeti elemeimet“, melyeket hazafias és művészeti czélokra szánhatok, lelkes örömmel bocsátom rendelkezésre! . . .

Bocsáss meg nyájás olvasó, hogy ellenkező nézetben vagyok veled, én is megbocsátom — a szánakozó mosolyt, mely most ajkadon lebeg.

Szurony.

Ascanio,

Dumas Sándor regénye.

Franzia eredetiből fordította

dr. Daempf Sándor.

V.

Genie és királyság.

(Folytatás.)

— S mit mondott önnek ő szent felsége?

— Hogy ismer már, minthogy három év előtt egy ötvözött rózsát látott tőlem a pápa kar-öltőjén, mely becsületemre válik.

— Oh! a mint látom, szól I. Ferencz, ön a királyi bókok tekintetében el van kényeztetve.

— Igaz, Sire, hogy elég nagy számban volt szerencsém bibornokok, nagyhercegek, hercegek és királyok megelégedésére működni.

— Mutassa meg tehát szép műveit; hadd látom, nem vagyok-e másoknál szigorubb itész.

— Sire! kevés időm volt; de mégis ime egy ezüst diszedény és medence, a mikbe belekaptam s a mik nem lesznek talán felette méltatlanok fölséged figyelmére.

A király öt perczig szó nélkül vizsgálta az átnyújtott műdarabokat. Ugy látszott, mintha a művek elfeledtetnék vele a művészt; végre, midőn a hölgyek már kíváncsian kezdtek közeledni, így kiáltott fel: „Nézzék csak hölgyeim, minő remek! minő új és oly merész alak egy diszedényen! Istenemre! minő finomság és mintaserűség ömlik át e homor- és domborműveken! Főkép e vonások szépségét csodálom; s ime, mily változatosak és élethűek az alakok helyzetei. Nézzék csak ezt, a ki karját feje fölé emeli: e pillanatnyi tagmozdulat oly természetihven van visszaadva, hogy csodálkozik az ember, mért nem folytatja tovább e mozdulatot. Valóban azt hiszem, hogy ily szép tárgy nem készült még soha. Emlékszem az ókor és Olaszország legügyesebb művészeinek legszebb műdarabjaira; de ennél nagyobb hatást egy sem gyakorolt reám. Oh! nézze csak, Navarra asszonya, a virágoztól borított csinos gyermeket és piczi lábát, mely a lében lóbálódik; mindez mily élethű, kecses és csinos!“

— Nagy király, kiáltott föl Benvenuto, a többi bókokkal halmozott el, de ön, ön megértett engem!

— Más valamit, szól a király némi birvagygyal.

akart pusztán bűvész lenni, mert e mester-ség a vén asszonyok tulajdona is; ő kiváló szerepet akart játszani, első kívánt lenni az ezermesterek közt. A népnél az a hit, hogy aki valódi bűvész akar lenni, és a bűvészet bölcsességét elnyerni ohajtja, szükséges, hogy egy férjes asszonynak a jobb lábáról a kö-zépső ujját levágja. „Hacsak ennyi kell, az meglesz,“ mondá a paraszt. Éj van, ő el-hagyja a házat és szerencsére találkozik egy asszonnyal. Gyorsan leteríti, lehuzza a nő csizmáját, és az ujj kezében van; ezzel eltűnt. Az ügy törvényszék elé került, de mily nagy meglepetést okozott a bírának, midőn az asszony bocsánatot kért megcsontkítója részére, mi ha nem történnék meg, ő, a pa-raszt nagy bűvereje folytán, rögtön a pokol legmélyesegesebb fenekére kerülne. És ily babonaság ezerféle van Oroszországban.

Isméri kötelességét. Egy apró országoeska fejedelme (nevezzük 99-ik Keresztélynek) Párizsi útját befejezvé, haza jön 4 mért-földnyi területű országának fővárosába. Dia-dallal fogadtatván, természetesen díszelőadást is tartanak ünneplésére az udvari színház-ban. A főintendans meghagyja a munkás személyzetnek, hogy gondosan ügyeljenek, nehogy a coulissák mellett, vagy körül han-gos beszélgetés zavarja az előadást. Az örök között volt egy meklenburgi is, ki először nyert ily alkalmazást, és színházban soha-sem volt. Alig kezdődött az előadás és ő fensége még a látcsövét sem törölte meg, midőn a meklenburgi berohan a színtérre kezében egy bambusz náddal, s a sugó felé így kiált: „Elhallgatsz te semmire kellő, nem látod, ha lárma, mitem tudnak a színészek!“ Ő fensége a kötelességét híven teljesítő örnek a sárga sasrend házi kereszt-jét adományozta.

Emberevés. Egy Sumatrán Atachán faluban lakó telepes, ki a hegységekben vadászott, a benszüllötték következő bünygyi tárgyalását leste el: A vádolt egy szentelt ijjat lopott el, mely egy törzsfőnök tulajdona volt, elővezették s minden ügyészi vádbeszéd, vagy védői sophismák nélkül elítélték arra — hogy megegyék. Feleb-bezésnek helye nem levén, a bírák körül-ülték s az egyik közülök néhány tördőfessel a deliquens életének véget vetett. — Erre tüzet gyújtottak, a test egyes részeit meg-pörkölték, más részeit pedig nyersen ették meg. A tudósító azt beszéli, hogy a bírák nem nagy étvágynak örvendettek s úgy látszott, hogy inkább a bírósági szokások ;

eljárás, mint kannibalismusok kielégítése vezette őket a szörnyű tetre.

Utcza-tisztító. Mig Konstantinápolyban az utcza-tisztítás a kutyákra van bízva, Lámában ezt sasok végzik. Ha az utazó a peruai főváros európai negyedét elhagyja, egy városrészebe jó, mely apró, szűk, egy-egy csatornával áttört utczákból áll. — Az ilyen csatornák mellett ül a sas stoicus nyugalommal és legkevésbé sem félve a járó-kelektől felszedi az indián lakók által — európai szokás szerint az utcákra dobott hulladékokat. Ezért a legnagyobb tisztelet-ben és figyelemben részesülnek; tiltva van e madarak megölése.

Szárnyas állatok tenyésztése nagyban. Egy nagyobb és jelesen vezetett ily tenyésztő intézet mint egy három év óta a frankfurt-hamburgi vasút mentében Obercursel város-kában működik. Ez megérdemli a „tyúk-gyár“ nevet, mert évenként több ezer darab produ-káltatik. Hogy létezik-e még a blazeviczi vagy az egykor Dr. Baldamus által vezetett Coburgi ily intézet, nem tudom Austriában egy ily nagy tenyésztőtelep van Grätz mel-let a pölsi kastélyban, a báró Vaschingtoné. Magyarországon kettőt ismerünk a tapol-czait és aranyos-maróthit. Erdélyben van a legnevezetesebb ily telep, mely Haller grófnő tulajdonát képezi.

Közgazdaság.

A sertéskereskedésről. Midőn városunkban néhány hóval előbb lépések tettek a régebben megpendített azon terv kivitelére, hogy Pécsert sertéshizlalda állít-tassék fel, már-már azt hittük, hogy a kez-deményezők célját érnek. Azonban sajnos, újabban ezen városunk kereskedelmi viszo-nyára nagy behatású és mindenestre fontos új kereskedelmi intézmény ismét várat ma-gára, annak létesítése iránt újabban mi sem tétetett. Nehogy azzal vádoltassunk, misze-rint lapunk nem érdeklődik az ügy iránt, azon kérdést kell intéznünk az illető érde-keltettekhez, s első sorban a tőke beszerzése iránti felhívás kibocsátójához: mi sikere lett a felhívásoknak? kaptak-e a felhívott körök-től biztatást a részvételhez? és mily lépések fognak történni az ügy előmozdítása iránt? Mielőtt a választ közölhetnők, alkalomsze-rüleg közöljük a budapesti gazda-körben Kern Ferencnek a magyar sertés-kereskedés-ről tartott felolvasásának egyes érdekesebb részleteit.

A sertés, mint ismeretes, hazánkban ré-

ges-régtől fogva, kiváló élelmi czikk volt. A sertés-tenyésztést még csaknem a legutóbbi időkig mindenki űzte, akinek csak egy kis házikója vagy darabka földje volt. A fölös-leges állatokat, melyekre szükség nem volt, vándorló kereskedők vásárolták össze, kik faluról falura járva, mindenütt vásárolva és hizlalva, így összeállítottak egy-egy részle-tet s azt lábón felhajtották Ausztriába, Cseh- és Morvaországba, sőt egészen Német-országig is, és az állatokat ott tényleg el is adták. Régebben sertésekkel így kereskedtek, az első kivitel ily módon eszközöltetett. Ilyen lábónhajítás mellett való kereskedésnél természetesen a kihizlalt állatok nem alkalmazhatattak, mivel ezek az ilyen szállítást vagy ki nem bírják, vagy lesóványodnak.

Ebben az időben hizlalási központok még nem léteztek. A hizlalás épen csak a házi fogyasztásra üzetett s csak néhány vá-ros volt, ahol egyesek üzleti czélokra na-gyobb számban hizlaltak sertéseket, mintán akkoriban a kereskedés czéljai rendszerint a helyi fogyasztással azonosak voltak.

Mindaddig, míg a vasutak nem épültek, Debreczen, Szeged, Kecskemét, Pest és Te-mesváron kívül, mely városok mint hizlaló-helyek ismeretesek voltak, főleg csak Győr és Sopron voltak némi jelentőséggel bíró kereskedő helyek.

A vasutak kiépítésével hatalmas fordu-lat állt be. A lábón kereskedés megszűnt. A könnyű és kényelmes szállítás szabályos üzletet teremtett, és lehetővé tette még a legzsirosabb és a legnagyobb súlyig kihizlalt állatok kivitelét is. A könnyebb szállítás és a magyar sertés jó minősége nagy fogyasz-tási területet hódítottak, a szükséglet növe-kedett és így nagy hatást gyakorolt a tenyésztésére. E szerint tehát a vasutak a legüdvösebb befolyással voltak a sertéskivi-teli kereskedés létrejöttére, fejlődésére és későbbi felvirágzására, úgy nemkülönben a tenyésztés jelentékeny nagyobbodására is.

A vasutak kiépítésével együtt azonban a hizlalás és a kereskedői helyek positiója is változott. Egészen jelentéktelen és alig ismert helyek kezdtek emelkedni, a régi he-lyek jelentősége kezdett alászállani, csak a mult évben történt, hogy Magyarország ré-gente első sertéskereskedő helye: Sopron, a magyar kereskedők sorából végkép letűnt.

A sertéskereskedő és hizlaló helyek mai helyzete a következő:

Rendes marhavásárokkal bíró helyek közt sovány állatokra nézve nagyobb jelen-

— Ime egy medaillon, melyet Cesarini Gabriel bibornok számára készítettem, s mely Lédát és hattyuját ábrázolja; ime egy pecsétnyomó, melybe homorúan sztt. Jánost és sztt. Ambrust véstem; itt egy számomra zománczozott ereklyetartó...

— Hogyan? ön medaillonokat is ver? kérdé d'Étampes asszony.

— Akár mint a milanói Cavadone, asszonyom.

— Ön aranyat is zománczoz? kérdé Margit.

— Akár mint a flórenczi Amerigo.

— Ön pecsétnyomókat is ver? kérdé Katalin.

— Akár mint a peronse-i Lantizes. Azt hiszi talán asszonyom, hogy tehetségem csak a finom ékszerekig, a nagy ezüst érmekig terjed? Hála Istennek mindenhez értek egy keveset! Meglehetősen hadimérnök vagyok s már kétszer mentettem meg Rómát az elfoglaltatástól; meglehetősen jól faragom a sonetteket, s csak parancsára várok fölsé-gednek, hogy egy költeményt szerkeszszek, föltéve, hogy az fölséged dicsőítésére szóljon, s vállalkozom úgy reája, mintha sem több, sem kevesebb nem volnék, mint maga Cle-ment Marot. Mi a zenét illeti, igaz, hogy atyám bottal verte belém, de annyi hasz-nom mégis volt módszeréből, hogy meglehe-tősen játszom a fuvolán s a kürtön, — olyannyira, hogy VII. Kelemen ezelőtt

huszonnégy évvel zenészei közé nevezett ki. Ezenkívül van egy titkom, melylyel kitünő lóport tudok gyártani s tudok készíteni bá-mulatos puskákat és sebészi eszközöket. Ha fölséged háborút viselne s katonája gyanánt akarna alkalmazni, meglátná, hogy nem vagyok ujoncz s hogy épen oly jól tudom a puskát tartani, mint a csatakigyót irá-nyozni. Mint vadász, huszonöt pávát is löt-tem egy nap alatt, s mint tüzer, megsaba-dítottam a császárt az oraniai hercegtől s fölségedet Bourbon connetable-től, nem levén az árulóknak, mint látszik, szerencsésjök ellenem.

— Ej no! mire büszkébb inkább, sza-kitá félbe őt a fiatal dauphin, arra-e, hogy megölte a connetablet, vagy arra-e, hogy lelőtte a huszonöt pávát?

— Egyikre ép oly kevésbé, mint a má-sikra, monseigneur. Az ügyesség, mint min-den adomány, Istentől jó s én csak ügyes-ségemmel éltem.

— Valóban, még nem tudtam, hogy ön nekem ily szolgálatot tett, szólt a király, ily szolgálatot, melyet Margit nővérem aligha fog önnek megbocsátani. Ah! tehát ön ölte meg Bourbon connetablet? S hogyan tör-tént ez?

— Istenem! A lehető legegyszerűbben. A connetable serege váratlanul megérkezett Róma elé s megrohanta a falakat. Én né-hány barátommal kimentem őket megnézni.

Lakásomból kiindultom előtt azonban gépie-sen vállamra akasztottam puskámat. A fal-hoz érve, láttam, hogy ott semmi tennivaló nincs. De én, mint mondtam, nem hiába jöt-tem ide. Erre puskámat azon helyre irá-nyozva, hol a csatárok nagyobb számmal és sűrűbben voltak, czélba vettem azt, ki egy fejjel kimagaslott a többi közül. Ez lerogyott s lövésemre rögtön nagy sürgés-forgás támadt. Valóban Bourbont öltem meg. Ez volt, mint később megtudtuk, az, ki mindnyájok közt a legmagasb volt.

Azalatt, míg Benvenuto ez eseményt elbeszélé, a hölgyi s uri kör megtárgult egy kissé körötte, s mindnyájan, anélkül, hogy észrevették volna, tisztelettel és majdnem rémülettel nézték a hőst. Egyedül I. Ferencz maradt Cellini oldalán.

— Így hát édesem, látom már, hogy mielőtt ön nekem szellemét felajánlá, bátor-ságával máris szolgálatot tett nekem.

— Sire, válaszolt Benvenuto vidoran, higyeje el, én azt tartom, hogy én az ön szolgájának születtem. Első gyermekkorom egyik kalandja mindig ezt juttatta eszembe. Nemde önnek czimerében egy salamander van?

— Igen, e jelmonddal: Nutrisco e textino.

(Folytatása következik.)

tősséggel bírnak B. Gyula, Debreczen, Nagyvárad és Ruma.

A szerbiai és Boszniából felhajtott átlatokra nézve, még a f. é. január hó 1-ig a gyűlhely Sopron volt, melynek kereskedelme azonban januárius 1-je óta Bécsúj helybe vonult, és ma már Magyarországra nézve tökéletesen el van veszve. Ez esetre később még alkalman lesz visszatérni.

Mint hízaló hely első sorban áll ma Keeskemét, utána következnek Debreczen, Győr, Szeged, Szabadka, Czepléd, Pancsova, Arad, Elek, Kubin Zimony, Észék, Versetz, amely városokban a hízalás mint rendes üzlet nagyobb kiterjedésben üzetik.

Sok más hely, mint pl. Miskolcz, Kassa, Kolozsvár, Temesvár, alkalmilag szintén egészen csinos szállítványokat küldenek.

Vác, mely a hízalási üzletben már igen szép helyet foglalt el, az utóbbi években nagyon visszamaradt.

Az említett helyeken kívül van még nagyon számos hely, ahonnan időnkint hízott sertések hozatnak piacra.

Az említett összes helyeket nagyban felülmulja Kőbánya, ugyanaz a Kőbánya, melyet 35 év előtt csak mint szőlőhegyet ismertek. Hízalási üzletében nagyság és kiterjedés tekintetében Kőbánya egészen páratlanul áll. Mint kereskedő hely a központot képezi, a mi hízalásának jelentőségével együtt, e helyet valósággal unikumá az egész világon unikumá teszi.

Kőbányára hozzák eladásra az összes, Magyarországon és Erdélyben hízalt állatokat, kivéven a Győrött hízaltakat, melyek onnan közvetlenül Bécsbe szállítatnak. Kőbányára jön továbbá csaknem az összes romániai és szerbiai hízalt sertés is.

Kőbányáról irányulnak az összes szállítványok Európa északi és nyugoti részeibe. Kőbánya képezi ma a gyűlhelyét a magyar, román és szerb eladóknak, és a Bécs, Cseh és Morvaország, Ausztria, Stiria, Németország és a Svájc felé kereskedő vevőknek.

Az eddig elmondottakból is tisztán kivehető a kőbányai piac fontossága és az a befolyás, melyet Kőbánya az üzletre és a kereskedésre gyakorol, s bizonyára osztani fogják véleményemet, ha azt állítom hogy ma, a dolgok jelen helyzete szerint, Kőbánya oly bensőleg függ össze Magyarország sertéskereskedési üzletével, hogy a sertéskereskedés további fejlődése és virágzása azonosnak vehető Kőbánya prosperitásával, és illetőleg, hogy a kőbányai piac sülyedése egyértelmű volna a magyar sertéskereskedés, a magyar sertés-hízalás, a magyar sertésitenyésztés pusztulásával.

Idegenek névsora.

Aranyhajó szálloda. Benda L. őrnagyné, Bosznia. Seelenfried H., Brün. Kanczis Jenő kereskedő, Lipcse. Rottenberg S. kereskedő, Bécs. Károly Antal tánczmeister, Győr. Ringeisen Mátyás, Budapest. Kunth Ferencz, Reichenberg. Kupke, Breslau. Kreutz Lipót, Budapest. — Vademers szálloda. Elits H. utazó, Bécs. Stern fakeskedő, Eszék. Greiner kereskedő, Sellye. Goldstein utazó, Budapest. Wildauer hivatalnok, Bécs. Kohn mérnök, Dombóvár. Presburger utazó, Bécs.

Árfolyamok a bécsi áru- és érték-tőzsdén,

— márcz. 4-én délután. —

(Távirat.)

	Pénzbeli	Áru
	árfolyam.	
1. Magyar aranyjárdék 6 %	118.85	119.05
2. Magyar aranyjárdék 4 %	87.50	87.75
3. Magyar papírajárdék 5 %	87.—	87.25
4. Magyar vasúti kölesön	132.25	132.75
5. Magy. földtehermentesítési kötvény	98.—	99.—
6. Magy. földteh.-ment. kötvény záradékkal	96.—	96.50
7. Magyar szőlődézmaváltási kötv.	97.25	97.75
8. Magyar nyeresemény-sorjegy-kölesön	117.25	117.75
9. Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	108.75	109.50
10. Osztrák járadék papírban	75.10	75.30
11. Osztrák járadék ezüstben	76.10	76.30
12. Osztrákjárdék aranyban	93.50	93.75
13. 1860-iki osztrák állam-sorsjegyek 100 frtos	132.75	133.25
14. Osztrák-magyar bankrészvény	819.—	821.—
15. Magy. hitelbank-részvény	303.50	304.—
16. Osztrák hitelintézet-részvény	307.25	307.75
17. Cs. és kir. arany	5.63	5.65
18. 20-frankos arany (Napoleon'd'or)	9.52 ¹ / ₂	9.53 ¹ / ₂
19. Német birodalmi márka	58.75	58.85

Gabona-árjegyzék.

Pécs sz. kir. városában 1882. évi márczius hó 4-én tartott hetivásárról.

Buza	jó	100 klg.	11.80
"	középszerü	"	11.40
"	legalábbvaló	"	10.90
Kétszeres	jó	"	10.50
"	középszerü	"	10.20
Rozs	jó	"	10.30
"	középszerü	"	9.80
Árpa	jó	"	8.—
"	középszerü	"	7.40
Zab	jó	"	8.20
"	középszerü	"	8.—
Kukoricza	jó	"	7.40
"	középszerü	"	7.20
Széna	"	"	3.60
Szalma	"	"	1.50

Hetijelentés a gabona- és bor-üzletről.

W. N. J. Az időjárás mindenféle veteményre igen kedvező. Kivitel még csekélyebb, mint ezelőtt. E hét folytán helybeli fogyasztásra eladatott

200 métermázsa piacibuza 11.50 frton.
250 " " 11.80 "

Bükköny elvetésre igen kerestetik.

Pécsi színház.

Vasárnap, 1882. márczius 5-én adatik:

A sárga csikó.

Eredeti népszimű, dalokkal és tánczczal 3 felvonásban. Irta: Csepreghy Ferencz, zenéjét szerzé: Erkel Elek.

Kezdeté 7 órakor.

Laptulajdonos Ramazetter Károly.
Felelős szerkesztő Bolgár Kálmán.

Nyilttér.

**Hoffmann Károly
Butor-raktára**

Pesett

ó-posta-uteza 22. sz.
mindennemű saját készítményű poitirozott, lakirozott és konyha-butorok; valamint

Thonet^{féle} székek

hajlitott fából;
vasbutorok, tükrök és függönykeretek legutányosb áron
Elfogad egysz lakások összhangzó butorzását s mindennemű

Kárpitos munkát
valamint butorok becsomagolását és minden iránybani szállítását.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsénk a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon, a Király-utczai 10. számú Dr. Schwarcz-féle házban

KALAP- és CZIPŐ-TÁRT

nyitottunk, melyben a legsolidabb budapesti, bécsi és külföldi gyártmányu férfi- és gyermek-kalapokat, valamint férfi-, női- és gyermek-czipőket nagy választékban tartani fogunk.

Ajánlunk egyszersmind nagy készletben levő különleges, azaz finomabb minőségű férfi-fehérműinket, u. m. ingeket, gallérokat, kézelőket, továbbá esernyőket és gummiköpenyeket, valamint minden e szakba vágó cikkeket a legutányosabb áron.

Mély tisztelettel

Krausz Sándor és Társa.

➡ Vidéki megbízások gyorsan és lelkismeretesen teljesitetnek. ➡

Gyárfelosztás következtében gyári áron.

Van szerencsém a tisztelt közönségnek tiszteletteljesen tudomásul adni, hogy alább elsorolt árukat egy renommirozott gyárnoktól, ki üzletét végkép beszünteti, eladás végett átvettem s azokat határozott gyári áron — melyek mellett a t. vevők 25%-ot megtakarítanak — elárusítani fogom.

A készlet következőkből áll:

- 300 drb. valódi rumburgi gyoles.
- 200 „ $\frac{8}{4}$, $\frac{9}{4}$ és $\frac{10}{4}$ széles gyoles-lepedő.
- 500 „ $\frac{5}{4}$ széles tiszta creasz-gyoles.
- 1000 „ $\frac{4}{4}$ széles tiszta creasz-gyoles.
- 100 „ tiszta czerina ágybeli-grádl.
- 60 „ $\frac{5}{4}$, $\frac{6}{4}$ és $\frac{8}{4}$ görfüggöny-grádl.
- 30 „ $\frac{3}{4}$ fehér és szürke damast-asztalnemü.
- 2000 tzt. vászont damast-asztalkendő.
- 800 „ vászon damast-asztalterítő, $\frac{8}{4}$ -től egész $\frac{16}{4}$ nagyságban.
- 1500 „ vászon damast törölközők, minden nemből.
- 700 drb. 23 méter damast-törölközők.
- 450 tzt. fehér vászon-kendők.

Fenti cikkek kiválólag alkalmasak kelengyékre, mert ritkán kínálkozik alkalom ily kitünő minőségű kelenyék, ily olcsó áron összeállítására. — Az illető gyár majdnem egyedül állt azon jóhírben, hogy áruai valódi tiszta gyolcsszövetek, amiért én a felelőséget örömeim elvállalom.

Egyidejűleg bátor vagyok a t. cz. közönség becses figyelmét nagy választéku selyem-, posztó- és divat-árucaik-keimre felhívni, melyeket szintén rendkívül olcsó áron adom.

Mély tisztelettel

PAUNZ ADOLF

Pécs, Széchenyi tér Zsolnay-féle bazár épületében.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek utánvét mellett. Az esetleg tetszést nem nyert áruk mindenkor teljes készséggel becséréltek.

Erzsébet szálloda Budapest, IV. kerület egyetem-utca.

E kitünő fekvésű szálloda, szemben az I. hazai takarékpénztár épületével, a királyi tábla, valamint az egyetem tőzsomszédságában, utasoknak kiválóan ajánlható. — Közvetlenül előtte társaskocsik közlekednek a vaspályához.

Egészen újonnan berendezett szobák 70 krtól fölfelé.

Csinos kávéház és olcsó étterem a szállodában.

Tisztelettel

Schmidt Ferencz,

szálloda tulajdonos.

45

12—3

Tüzelőfa-eladás.

Elsőrendű fehér bükkfát
méterönként 12 frtért

Elsőrendű kőrisfát
méterönként 11 frtért

ajánl tisztelettel

Spitzer Ádám Pécssett.

3. közgy. sz.

44. 1882.

Pályázati hirdetemény.

Melynél fogva alulírott részéről a bizottsági közgyűlés f. é. $\frac{3}{44}$ számú határozata alapján ezennel közhírré tétetik, hogy a város közönség mérték-hitelesítő hivatalánál üresedésbe jött 700 frt évi fizetéssel javadalmazott felügyelői állomás — pályázat mellett — a folyó évi **április hó 17-én** tartandó rendes közgyűlés alkalmával választás útján fog betöltetni.

Miért is ezen állomásra pályázni óhajtok ezennel felhivatnak, hogy szak-képzettségüket, eddigi alkalmazásukat, erkölcsi magukviseletüket s életkorukat igazoló bizonyítvánnyal ellátott kérvényeiket folyó évi mártius hó végéig bezárólag hozzám annál bizonyosabban nyújtsák be, minthogy később beérkezendő folyamodványok figyelembe nem vehetők.

Pécssett, 1882. évi február hó 28-án.

Aidinger János s. k.

kir. tanácsos, polgármester.

170

Petrovits Ferencz

b á d o s

Pécssett, az irgalmasok templomának átellenében.

Ajánlja magát a szakmájába vágó mindennemű munkákra:

Árnyékszék **fedélzetek**

vízszivattyúzással és anélkül 6 frttól fölfelé. készletben tartatnak:

Fürdőszobák

teljes berendezése a legjutányosabban elfogadtatik; — valamint

Cseréptetőztetés

is, — és tetőzetek tatarozása.

Mohács-pécsi és pécs-baresi vasut.

Hirdetemény.

A személyszállító hajók forgalma a Dunán Budapest-Mohács között ismét felvétetvén, Mohácsról Pécsre további intézkedésig az eddigi 61. számú vonat helyett (indult Mohácsról délelőtt 11 óra 37 percz, érkezett Pécsre 3 óra 3 percz délután) naponta az 51. számú vonat közlekedik. E vonat indul Mohácsról délelőtt 10 órakor és érkezik Pécsre 12 óra 55 perczkor délben. Kedden és pénteken e vonat Mohácsra a Budapestről érkező hajónál esatlakozással bir. Egyébként menetrendünk változatlan marad.

Az üzletvezénylet.